Koneuutuudet avuksi talvileimikoiden korjuuseen

30.10.2018

Lokakuun lopulla Etelä-Pohjanmaalla paukkuivat yöpakkaset. Sanovat, jotta lumeton neva jäätyy näillä lakeuksilla, kun pakkasta on parikymmentä astetta vähintään kolmen päivän ajan.

Etelä-Pohjanmaan metsistä toimitetaan puuta pääosin Äänekosken ja läntisen rannikon tuotantolaitoksille. Suomen puunkäyttö on kasvussa pääministeri Juha Sipilän hallituksen biotaloustavoitteiden mukaisesti. Kun puun kysyntä on lisääntynyt, niin yhtiöiden kiinnostuksen talvileimikoita kohtaan arvioidaan kasvavan.

Eteläpohjalaisen puunkorjuun haasteena on kuitenkin se, että maakunnan metsistä noin puolet on turvemailla. Kun ilmastonmuutoksen myötä talvet ovat leutoja eikä maa jäädy kunnolla, on heikosti kantavien turvemaiden puunkorjuu nykyään ongelmallista erityisesti puutavaran metsäkuljetuksen osalta.

SeAMK mukana FinnMETKOssa

Jämsänkoskella järjestettiin elokuun lopulla FinnMETKO-metsäkonemessut. Tapahtuma esittelee joka toinen vuosi metsä-, maanrakennus- ja bioenergia-alan uutuuksia. Myös alan opetus ja hankkeet olivat METKOssa eri tavoin mukana. SeAMK toteuttaa Suomen metsäkeskuksen kanssa Lämpöyrittäjyyden kasvun lähteet –hanketta, joka tänäkin vuonna järjesti opintomatkan METKOon.

Kuva. Ponssen tela-alustainen kuormatraktoriuutuus (Risto Lauhanen).

Kansainvälinen FinnMETKO on kaiken lisäksi hyvä verkostoitumispaikka alan toimijoille. Suomen suurimmilla metsäkonemessuilla oli järjestäjän mukaan noin 35 000 kävijää.

Metsänhoitaja Erkki Eilavaara on johtanut Jämsänkosken konemessuja liki 20 vuotta. FinnMETKO on verkostossa, jossa se isona näyttelynä vuorottelee mm. ruotsalaisen SkogsElmian kanssa. Elmiaa pidetään Euroopan suurimpana pyöräkonealan näyttelynä.

FinnMETKOssa esiteltiin mm. sveitsiläistä pientelamaasturia paitsi turvemaiden myös vuoristoalueiden puunkorjuuseen. Vieremäläisen Ponssen valmistama tela-alustainen kuormatraktori kiinnosti uutuutena messuväkeä. Muun muassa näistä uutuuksista odotetaan apua eteläpohjalaiseen puunhankintaan.

Big dataa ja digitalisaatiota

Kuluvan vuoden messuilla digitalisaatio ja big data olivat keskeisesti esillä. Eri konevalmistajat ovat kehittäneet tietojärjestelmiä, joiden avulla koneella kerätään työmaista ja metsistä tietoa.

Hakkuukoneen työmaakarttaan voidaan piirtää koneen kulku-urat ja niiden varteen sijoitetut puutavarakasat

tilavuus- ja puutavaralajitietoineen. Tiedot lähetetään kuormatraktorin käyttöön sähköpostilla. Kuormatraktorin kuljettaja voi sitten aikanaan paikantaa metsässä kaadetut puutavarakasat. Näin metsään ei jää korjaamatonta puuta, jos talvi ja lumi tulisivat kesken työmaan toteutuksen. Uudet toimintajärjestelmät tehostavat työn tuottavuutta ja helpottavat puunhankinnan varastoseurantaa.

Metsävaratiedon keruu ja käyttö herättivät messuilla kuitenkin keskustelua. Kuka metsäkoneen toteuttamana tiedonkeruun lopulta maksaa ja omistaa? Tai saako metsänomistaja omaa metsäänsä koskevan tiedon ilmaiseksi käyttöönsä? Erityisesti puutavaralajien katkonnanohjaustiedot ja niistä saatavat eurot kiinnostavat metsänomistajia.

Hankeväki ja yrittäjät matkassa

Lämpöyrittäjyyden kasvun lähteet –hanke osallistui FinnMETKO-tapahtumaan vajaan 50 kumppaniyrittäjän kanssa. Matkalla pidettiin ajankohtaisia esitelmiä metsistä ja bioenergia-asioista. Samalla ideoitiin tulevaa Levin kevätseminaaria ja ensi huhtikuun matkaa Tartu Maamess-messuille.

Manner-Suomen maaseutuohjelma ja Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus rahoittavat Lämpöyrittäjyyden kasvun lähteet –hanketta. Suomen metsäkeskuksen läntinen palvelualue koordinoi hanketta, jossa Seinäjoen ammattikorkeakoulu on osatoteuttajana.

Risto Lauhanen
SeAMK Ruoka